

Opbrengstgericht werken met leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte in het regulier basisonderwijs

Opbrengstgericht werken (OGW) is een *trending* topic. In 2003 verscheen mijn proefschrift met als titel *De schoolloopbaan van risicoleerlingen in het primair onderwijs*. Daarin kwam ik tot de ontdekking dat de taal- en rekenontwikkeling van risicoleerlingen in het regulier basisonderwijs voorspoediger verliep dan die van soortgelijke risicoleerlingen in het speciaal basisonderwijs. De sociaal-emotionele ontwikkeling van beide groepen risicoleerlingen liep gelijk op. Een van de verklaringen luidde dat het regulier basisonderwijs prestatiegerichter was dan het speciaal basisonderwijs.

Tien jaar later is OGW als norm verheven, maar veel scholen hebben het nog niet tot in de puntjes geregeld. Een gangbare definitie van OGW is: “het systematisch en doelgericht werken met beschikbare data om de talenten van kinderen maximaal te benutten”. Hoe ziet dat er in de praktijk uit?

Ideaal gesproken verloopt OGW volgens een evaluatieve cyclus, bestaande uit 5 stappen:

9. Zorgleerlingen

1. het formuleren van doelen;
2. het verzamelen van gegevens;
3. het registreren van gegevens;
4. het bruikbaar maken van gegevens;
5. het nemen van onderwijskundige beslissingen, uitvoeren en bijstellen.

Nadat deze handelingsgerichte cyclus is besproken, wordt ingegaan op (a) nut en noodzaak van OGW, (b) knelpunten, kansen en bedreigingen en (c) voorwaarden om aan OGW bij leerlingen met een ondersteuningsbehoefte te doen. Is dit een manier om van passend onderwijs in de praktijk een succes te maken?